

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 czerwca 2017 roku Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji ponownie ustalił wysokość renty rodzinnej C. S. od dnia 1 października 2017 r.

Wyjaśniając sposób ustalenia wysokości świadczenia organ rentowy wskazał, iż podstawę wymiaru świadczenia jakie przysługiwało zmarłemu mężowi wnioskodawczyni stanowi kwota 5.394,69 zł a emerytura, od której naliczana jest renta rodzinna stanowi 38,35 % podstawy wymiaru zmarłego, czyli wynosi kwotę 2.068,86 zł. Renta rodzinna dla 1 osoby uprawnionej stanowiąca 85,00 % emerytury podlega ograniczeniu do kwoty przeciętnej renty rodzinnej, tj. kwoty 1.747,19 zł.

Jako podstawę wydania decyzji zostały wskazane przepisy art. 24a w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. 2016/708 ze zm.) oraz otrzymana z IPN informacja z dnia 24 kwietnia 2017 r.

(decyzja – k. 7-8 załączonych do sprawy akt MSWiA)

Odwołanie od w/w decyzji wniosła C. S., zarzucając, iż art. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, a w konsekwencji stanowiące podstawę zaskarżonej decyzji art. 24a, art. 13 ust. 1 lit. 1 c w zw. z art. 13 b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin są niezgodne z art. 2, 10 ust.1 i 2, 30, 31 ust.3, 32 ust.1 i ust. 2, 42 ust. 1, 45 ust.1, 47, 64 ust.1 i 2, 67 ust. 1, a także art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolnościach. W konsekwencji wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie jej prawa do świadczenia w dotychczasowej wysokości oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odwołanie – k. 3-12)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie – k. 14-15)

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2023 roku Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 461 § 3 k.p.c. przekazał sprawę do rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądowi Okręgowemu w Łodzi Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

(postanowienie – k. 48)

Na rozprawie w dniu 8 listopada 2023 roku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie, zaś pełnomocnik organu rentowego wniosł o jego oddalenie.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 8 listopada 2023 roku e-protokół (...):00:48 – 00:03:08 – płyta CD – k. 95)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

C. S. jest wdową po zmarłym J. S..

(okoliczność bezsporna)

W okresie od dnia 15 maja 1947 roku do dnia 31 maja 1948 roku J. S. pełnił służbę w Wydziale IV Wojewódzkiego (...) w Ł. na stanowisku młodszego referenta, z dniem 1 czerwca 1948 roku powierzono mu stanowisko referenta w tym Wydziale. W okresie od dnia 1 września 1949 roku do dnia 20 sierpnia 1950 roku J. S. był słuchaczem Rocznej Szkoły Centrum (...) Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego w Ł.. Od dnia 1 września 1950 roku do dnia 31 sierpnia 1951 roku mąż wnioskodawczyni był starszym referentem w Wydziale IV Wojewódzkiego (...) w Ł.. Od dnia 1 września 1951 roku do dnia

31 grudnia 1951 roku J. S. był wykładowcą w Katedrze Specjalnej Krajowego Ośrodka Szkolenia (...) w G.. Od dnia 1 stycznia 1952 roku do dnia 31 lipca 1954 roku był kierownikiem sekcji w Wydziale Włókienniczym Miejskiego (...) w Ł., a od 1 sierpnia 1954 roku do 31 marca 1956 roku kierownikiem sekcji Wydziału Włókienniczego Wojewódzkiego (...) Wojewódzkiego (...) ds. (...) w Ł.. W okresie od dnia 1 kwietnia 1956 roku do dnia 31 grudnia 1956 roku mąż odwołującej pełnił służbę w Wydziale Włókienniczym Wojewódzkiego (...) ds. (...) w Ł. na stanowisku starszego oficera operacyjnego, natomiast od 1 stycznia 1957 roku do

31 października 1968 roku w Wydziale III Komendy Wojewódzkiej MO w Ł. na stanowiskach: starszy oficer operacyjny do 31 marca 1967 roku, a następnie na stanowisku inspektora.

Z dniem 1 listopada 1968 roku J. S. został mianowany na stanowisko zastępcy Naczelnika Wydziału (...) Komendy Wojewódzkiej MO w Ł.. W tym Wydziale był odpowiedzialny ze Sekcję Skarg i Sekcję Zezwoleń.

Z dniem 30 czerwca 1975 roku J. S. został zwolniony ze służby.

(przebieg służby – k. 25, kopia akt osobowych – k. 26)

Z treści dokumentów osobowych J. S. nie wynika, że podjął on bez wiedzy i zgody przełożonych czynną współpracę z osobami lub organizacjami działającymi na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

(przebieg służby – k. 25, kopia akt osobowych – k. 26)

Wydział IV (...) w Ł. zajmował się operacyjną ochroną przemysłu ciężkiego i lekkiego, aprowizacji, handlu, spółdzielczości, banków, handlu zagranicznego, skarbowości, rolnictwa, leśnictwa, budownictwa, komunikacji i transportu. Z dniem 1 sierpnia 1951 roku utworzono Wydział Włókienniczy na bazie 29 etatów Wydziału IV. Zajmował się on operacyjnym zabezpieczeniem przemysłu bawełnianego, wełnianego, dziewiarskiego, odzieżowego i galanteryjnego. Z dniem 1 grudnia 1951 roku po utworzeniu (...) na m. (...) Wydział Włókienniczy przeniesiono w całości do nowej jednostki.

Wydziały III SB zajmowały się ujawnianiem oraz likwidacją źródeł i skutków zagrożeń wynikających z dywersji, sabotażu i innych działań antypaństwowych, konfliktów społecznych, nieprawidłowości w funkcjonowaniu zakładów pracy (tzw. bazy) oraz instytucji politycznych, społecznych, kultury i nauki (tzw. nadbudowy), naruszenia tajemnicy państwowej i służbowej. Były one również odpowiedzialne za profilaktyczną ochronę szczególnie narażonych na wymienione powyżej zagrożenia środowisk i instytucji społeczno – politycznych oraz zakładów pracy.

(pismo – k. 74-75)

Decyzją z dnia 22 sierpnia 1975 roku ustalono J. S. prawo do emerytury milicyjnej od dnia 1 lipca 1975 roku

(decyzja – k. 2 załączonych do sprawy akt MSWiA)

Decyzją z dnia 6 maja 1996 roku organ emerytalny ustanowił dla C. S. prawo do policyjnej renty rodzinnej w związku ze śmiercią J. S..

(decyzja – k. 3 załączonych do sprawy akt MSWiA)

Z informacji Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Oddziałowe Archiwum IPN w Ł. wynika, iż J. S. w okresie od 15.05.1947 r. do 31.10.1968 r. pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708, z późn. zm.)

(informacja – k. 5 załączonych do sprawy akt MSWiA)

W dniu 29 czerwca 2017 roku Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wydał zaskarżoną decyzję.

(decyzja – k. 7- 8 załączonych do sprawy akt MSWiA)

Powyższych ustaleń, Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów, zawartych w aktach organu emerytalnego, na podstawie akt osobowych z okresu służby w MO, zmarłego męża odwołującej – J. S., zgromadzonych na płycie CD.

Zdaniem Sądu, pozwany organ rentowy nie ujawnił, żadnych dowodów przestępczej działalności męża wnioskodawczyni. W świetle dokumentów osobowych, nie ma dowodów na to, że małżonek odwołującej się, doprowadził do naruszenia praw człowieka, zwalczał demokratyczną opozycję, walczył z kościołem i związkami wyznaniowymi, walczył z mniejszościami etnicznymi. Nie ma informacji, aby ktokolwiek uzyskał, w IPN, status osoby pokrzywdzonej, w wyniku działań męża wnioskodawczyni. Sąd przeanalizował, zgromadzone dokumenty, pochodzące z okresu służby w MO, małżonka wnioskodawczyni i po dokonaniu ich analizy nie znalazł jednak nic, co mogłoby świadczyć o jego przestępczej działalności, natomiast sama praca w organach państwa totalitarnego, nie jest wystarczającą przesłanką do wnioskowania przez ustawodawcę, że była to służba niegodna postawy przeciętnego obywatela państwa.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę uważa za obowiązującą i wiążącą go zasadę domniemania zgodności z Konstytucją przepisów prawa. Oznacza to, że Sąd nie będzie odnosił się do kwestii konstytucyjności merytorycznej treści art.24 a w związku z art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.).

Podstawą prawną zaskarżonej decyzji organu rentowego, był pośrednio przepis art.24 a w zw. z art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 708) – zwanej dalej „ustawą zaopatrzeniową”, wprowadzone ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego

Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. poz. 2270). zwaną dalej „drugą ustawą dezubekizacyjną”.

Zgodnie z art. 24a ust.1 - w przypadku renty rodzinnej przysługującej po osobie, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., renta rodzinna przysługuje na zasadach określonych w art. 24, z zastrzeżeniem, iż wysokość renty rodzinnej ustala się na podstawie świadczenia, które przysługiwało lub przysługiwałoby zmarłemu z uwzględnieniem przepisów art. 15c lub art. 22a. Wysokość renty rodzinnej, ustalonej zgodnie z ust. 1, nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej renty rodzinnej wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ust.2).

Zgodnie z art. 15c ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej: w przypadku osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi 0% podstawy wymiaru – za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b i 2,6% podstawy wymiaru – za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz 2-4. Zgodnie zaś z art. 15c ust. 3 Ustawy zaopatrzeniowej, wysokość emerytury ustalonej zgodnie z ust. 1 i 2 nie może być wyższa niż miesięczna kwota przeciętnej emerytury wypłaconej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Przepis art. 15 c ustawy zaopatrzeniowej wyłącza możliwość uwzględnienia przy ustalaniu wysokości świadczenia okresów służby na rzecz totalitarnego państwa, jednocześnie ustawowo ustanawia górną, nieprzekraczalną granicę wysokości świadczenia niezależnie od długości okresu „służby na rzecz totalitarnego państwa.”

Natomiast rentę inwalidzką ustaloną zgodnie z art. 22 zmniejsza się o 10% podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b (art. 22a). Ustawodawca zobowiązał też organ rentowy do wszczynania z urzędu postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczeń i wysokości świadczeń stosownie do wyżej wymienionych przepisów (art. 2).

Przepis art. 15c i art. 22 a ustawy zaopatrzeniowej dotyczy „osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b”. Z treści przepisu art. 13b ustawy zaopatrzeniowej wynika, iż za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje służbę od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. w wymienionych następnie cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach:

- 1) Resort (...) Komitetu (...);
- 2) Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego;
- 3) Komitet do (...);
- 4) jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1-3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.;
- 5) służby i jednostki organizacyjne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, i ich poprzedniczki, oraz ich odpowiedniki terenowe:
 - a) nadzorujące prace jednostek wypełniających zadania: wywiadowcze, kontrwywiadowcze, Służby Bezpieczeństwa, czynności operacyjno-techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa, odpowiedzialne za szkolnictwo, dyscyplinę, kadry i ideowo-wychowawcze aspekty pracy w służbie bezpieczeństwa:
 - Gabinet Ministra Spraw Wewnętrznych,
 - Główny Inspektorat Ministra Spraw Wewnętrznych, z wyłączeniem Zespołu do spraw Milicji Obywatelskiej w wojewódzkich komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych,

- Wojskowa Służba Wewnętrzna Jednostek Wojskowych MSW,
- Zarząd Ochrony Funkcjonariuszy,

b) wypełniające zadania wywiadowcze i kontrwywiadowcze:

- Departament I,
- Departament II,
- Biuro Paszportów, od dnia 1 kwietnia 1964 r.,
- Biuro A,
- Biuro Szyfrów,
- Biuro (...),
- wydziały paszportów, od dnia 15 lipca 1964 r.,
- Zwiad Wojsk Ochrony P.,
- Inspektorat I,
- samodzielne grupy specjalne,

c) wypełniające zadania Służby Bezpieczeństwa:

- Departament Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa,
- Departament Ochrony (...),
- Departament Studiów i (...),
- Departament III,
- Departament IV,
- Departament V,
- Departament VI,
- Główny Inspektorat Ochrony (...), od dnia 27 listopada 1981 r.,
- Biuro Śledcze,
- Departament Społeczno-Administracyjny,
- Biuro Studiów Służby Bezpieczeństwa,
- Biuro Rejestracji Cudzoziemców,
- Zarząd Kontroli (...) G.,
- Biuro Ochrony Rządu,
- Samodzielna Sekcja Operacyjno-Ochronna,

- Inspektorat Operacyjnej Ochrony Elektrowni (...) w Ż.,

d) wykonujące czynności operacyjno-techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa:

- Biuro (...),
- Biuro (...),
- Biuro C,
- Biuro (...), w tym Zakład (...),
- Departament (...), w tym Zakład (...),
- Biuro W,
- Departament PESEL,
- Zarząd Łączności, od dnia 1 stycznia 1984 r.,
- Wydział Zabezpieczenia Operacyjnego,
- Samodzielna (...) P,
- Inspektorat A.-Informacyjny,

e) odpowiedzialne za szkolnictwo, dyscyplinę, kadry i ideowo-wychowawcze aspekty pracy w Służbie Bezpieczeństwa:

- Departament Kadr, z wyłączeniem terenowych odpowiedników jako całości w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
- Departament (...) i (...), z wyłączeniem terenowych odpowiedników jako całości w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
- Zarząd (...)Wychowawczy,
- Biuro Historyczne,
- Akademia Spraw Wewnętrznych, a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa i naukowo-techniczna pełniąca służbę w Wydziale (...) Państwa Akademii Spraw Wewnętrznych oraz na etatach Służby Bezpieczeństwa, a także słuchacze i studenci, którzy przed skierowaniem do Akademii Spraw Wewnętrznych pełnili służbę, o której mowa w pkt 5 i 6 oraz ust. 2 pkt 1,
- Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L., a w jego ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,
- Wyższa Szkoła (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L., a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,
- Szkoła Chorążych Biura (...) , a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,

- Szkoła Chorażych Milicji Obywatelskiej z siedzibą w W., a w jej ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa, naukowo-techniczna oraz słuchacze i studenci,
- Wydział Pracy Operacyjnej w Ośrodku (...) w Ł., a w jego ramach kadra naukowo-dydaktyczna, naukowa oraz naukowo-techniczna,
- Samodzielna Sekcja Kadr,
- Samodzielna Sekcja Kadr i (...),
- Samodzielna Sekcja (...) i Sprawozdawczości,
- Samodzielna Sekcja O.-Organizacyjna;

6) jednostki organizacyjne Ministerstwa Obrony Narodowej i ich poprzedniczki:

- a) Informacja Wojskowa oraz podległe jej jednostki terenowe, w tym Organa informacji (...) Organizacji (...) oraz Organa informacji Wojskowego Korpusu Górniczego,
- b) Wojskowa Służba Wewnętrzna, w tym Zarząd Wojskowej Służby Wewnętrznej Korpusu (...) Wewnętrznego i Wojsk Ochrony P. i jego poprzedniczki,
- c) Zarząd (...) S. Generalnego Wojska Polskiego,
- d) inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych.

Zgodnie z art. 13b ust. 2 Ustawy, za służbę na rzecz totalitarnego państwa uznaje się również:

1) służbę na etacie:

- a) Ministra Spraw Wewnętrznych,
- b) funkcjonariusza nadzorującego służby i jednostki organizacyjne wymienione w ust. 1 pkt 5,
- c) komendanta wojewódzkiego, zastępcy komendanta wojewódzkiego, powiatowego, miejskiego lub dzielnicowego do spraw bezpieczeństwa, zastępcy komendanta wojewódzkiego, powiatowego, miejskiego lub dzielnicowego do spraw Służby Bezpieczeństwa, zastępcy szefa wojewódzkiego, rejonowego, miejskiego lub dzielnicowego urzędu spraw wewnętrznych do spraw Służby Bezpieczeństwa,
- d) zastępcy komendanta wojewódzkiego, powiatowego lub miejskiego do spraw polityczno-wychowawczych, zastępcy szefa wojewódzkiego, rejonowego lub miejskiego urzędu spraw wewnętrznych do spraw polityczno-wychowawczych,
- e) oficera szkolenia operacyjnego Służby Bezpieczeństwa w wydziałach kadr i szkolenia komend wojewódzkich Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych,
- f) funkcjonariusza w referacie do spraw bezpieczeństwa w wydziale kadr komendy wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej,
- g) starszego inspektora przy zastępcy komendanta wojewódzkiego do spraw Służby Bezpieczeństwa,
- h) słuchacza na kursach Służby Bezpieczeństwa, organizowanych przez jednostki i szkoły wchodzące w skład Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

2) okres odbywania szkolenia zawodowego w szkołach i na kursach Służby Bezpieczeństwa przez funkcjonariuszy pełniących służbę, o której mowa w pkt 1 i ust. 1;

3) okres oddelegowania funkcjonariuszy pełniących służbę, o której mowa w pkt 1 i ust. 1, do innych instytucji państwowych, w tym przeniesienia na etaty niejawne w kraju lub poza granicami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Zgodnie z art. 13c ustawy zaopatrzeniowej, za służbę na rzecz totalitarnego państwa nie uznaje się służby w rozumieniu art. 13b, która rozpoczęła się po raz pierwszy nie wcześniej niż w dniu 12 września 1989 r. (pkt 1) oraz której obowiązek wynikał z przepisów o powszechnym obowiązku obrony (pkt 2).

Zasadniczą kwestią do rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie było ustalenie zatem, czy J. S. w okresie od 15.05.1947 r. do 31.10.1968 r. „pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa”.

W celu ustalenia wysokości renty rodzinnej ubezpieczonej od dnia 01 października 2017 r., organ emerytalny został zobowiązany do wystąpienia do Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z wnioskiem o sporządzenie informacji, o której mowa w art. 13a ust. 1. (art.15c ust. 4 i 22 ust. 4) ustawy zaopatrzeniowej, Z treści art. 13 a ust. 4 ustawy zaopatrzeniowej wynika, iż Informacja o przebiegu służby, o której mowa w ust. 1, zawiera:

1) dane osobowe funkcjonariusza, o których mowa w ust. 2;

2) wskazanie okresów służby na rzecz totalitarnego państwa, o których mowa w art. 13b;

3) informację, czy z dokumentów zgromadzonych w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wynika, że funkcjonariusz w tym okresie, bez wiedzy przełożonych, podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

Przedmiotowa informacja o przebiegu służby, jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzanym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy służb, o których mowa w art. 12. (art. 13a ust. 5 ustawy zaopatrzeniowej). Organ rentowy, będąc związany informacją, w której wskazano, że w okresie od 1 od 15.05.1947 r. do 31.10.1968 r. J. S. pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, ustalił ponownie C. S. od dnia 1 października 2017 r. wysokość renty rodzinnej. Tymczasem postępowanie przed sądem (na skutek odwołania od decyzji organu rentowego) nie podlega ograniczeniom dowodowym, co wynika wprost z art. 473 k.p.c., zatem każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, Sąd nie jest związany środkami dowodowymi dla dowodzenia przed organami rentowymi. Okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 1999 r., II UKN 69/98, OSNP 2000/11/439). Informacja o przebiegu służby jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 k.p.c. i mogą być przeprowadzone przeciwko niej przeciwdowody. „Sąd ubezpieczeń społecznych, rozpoznający sprawę w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. w sprawie ponownego ustalenia (obniżenia) wysokości emerytury policyjnej byłego funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, nie jest związany treścią informacji o przebiegu służby w organach bezpieczeństwa państwa przedstawionej przez Instytut Pamięci Narodowej zarówno co do faktów (ustalonego w tym zaświadczeniu przebiegu służby), jak i co do kwalifikacji prawnej tych faktów (zakwalifikowania określonego okresu służby jako służby w organach bezpieczeństwa państwa). –vide: postanowienie SN z 9.12.2011 r., II UZP 10/11, OSNP 2012, nr 23-24, poz. 298.)

Ustawa zmieniająca z 2016 r. ustawę zaopatrzeniową jest tzw. drugą ustawą dezubekizacyjną. Pierwsza ustawa dezubekizacyjna tj. ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego

Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2009 r. Nr 24, poz. 145) wprowadziła do ustawy zaopatrzeniowej art. 15b, którego przepis ust. 1 stanowił, że w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi:

- 1) 0,7% podstawy wymiaru – za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990;
- 2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2-4.

Organami bezpieczeństwa państwa, w których służba skutkowałą zastosowaniem mniej korzystnego wskaźnika w wysokości 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok służby – zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2141), do której odwołał się ustawodawca były:

- 1) Resort (...) Komitetu (...);
- 2) Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego;
- 3) Komitet do (...);
- 4) jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1-3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.;
- 5) instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych;
- 6) Akademia Spraw Wewnętrznych;
- 7) Zwiad Wojsk Ochrony P.;
- 8) Zarząd Główny (...) Wewnętrznej jednostek wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki;
- 9) Informacja Wojskowa;
- 10) Wojskowa Służba Wewnętrzna;
- 11) Zarząd (...) S. Generalnego Wojska Polskiego;
- 12) inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych;

Zgodnie z art. 2 ust. 3 ww. ustawy, jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami.

Ówczesna nowelizacja skutkowałą obniżeniem emerytury funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa począwszy od dnia 1 stycznia 2010 roku.

W orzecznictwie jednoznacznie stwierdzono, że tak obniżone świadczenie może być niższe od 40% podstawy jego wymiaru, uznając równocześnie, że art. 15b ustawy nowelizującej z 2009 r. nie naruszył zasady równości

lub proporcjonalności świadczeń, bowiem tak uzyskane przywileje nie podlegają ochronie z racji działań ukierunkowanych na zwalczanie przyrodzonych praw człowieka i tym samym funkcjonariusze nie mają prawa podmiotowego ani tytułu moralnego domagania się utrzymania przywilejów zaopatrzeniowych za okresy zniewalania dążeń niepodległościowych (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11, OSN 2011 nr 15-16, poz. 210).

W pierwszej ustawie dezubekizacyjnej, w celu wskazania kręgu podmiotowego, do którego odnosi się nowelizacja ustawy zaopatrzeniowej ustawodawca użył zwrotu „osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa”; dalej odwołując się do przepisu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, który wymieniał określone instytucje i formacje. Zwrot „osoba, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa” wyraźnie wskazuje, że dotyczy on każdego funkcjonariusza, który pełnił służbę w wyszczególnionych w art. 2 ww. ustawy instytucjach i formacjach. W drugiej ustawie dezubekizacyjnej ustawodawca wprowadził pojęcie „osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa”. Mając na uwadze jedną z zasad techniki prawodawczej, zawartą w § 10 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 283) wg której: do oznaczenia jednakowych pojęć używa się jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznacza się tymi samymi określeniami, stwierdzić należy, iż pojęcie „osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa” nie jest pojęciem tożsamym z pojęciem „osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa”. Nie obowiązuje także zasada wskazująca, iż osoba, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa pełniła jednocześnie służbę na rzecz totalitarnego państwa”, aczkolwiek nie jest wykluczony oczywiście zbieg tych pojęć w stosunku do danej osoby.

Ustalić zatem należało, czy J. S. był funkcjonariuszem, który pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa.

Wskazać należy, że w uchwale składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 r. w sprawie III UZP 1/20 (Legalis nr 2467938) wyjaśniono, że kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określone w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 723) powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka.”

W uzasadnieniu wskazanego rozstrzygnięcia SN podniósł, iż w ww. regulacji chodzi generalnie o odebranie praw niesłusznie nabytych, które upoważniają Państwo do rozliczeń z reżimem, gdyż jego mechanizm funkcjonowania został skutecznie zdyskredytowany. Niemniej jednak w ocenie SN z samego faktu, że przyjmuje się powszechnie negatywną ocenę podjęcia służby w poprzednim ustroju politycznym, nie wynikają podstawy pozwalające na systemową redukcję praw podmiotowych, gdyż przy takim założeniu „naprawianie sprawiedliwości dziejowej” odbywałoby się za pomocą tych samych metod, jakimi posługiwały się „reżimy totalitarne”, czyli człowiek byłby wyłącznie przedmiotem działań podejmowanych przez władzę, będąc „zastępowalną wielkością”, a jego rola sprowadzałaby się do czysto instrumentalnej postaci (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 października 2012 r., SK 6/02, OTK-A 2002 nr 5, poz. 65). SN przypomniał, że w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011 r., II UZP 10/11 (OSNP 2012 Nr 23-24, poz. 298) wyrażono stanowisko, że sąd ubezpieczeń społecznych, rozpoznający sprawę w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ponownego ustalenia (obniżenia) wysokości emerytury policyjnej byłego funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, nie jest związany treścią informacji o przebiegu służby w organach bezpieczeństwa państwa przedstawionej przez Instytut Pamięci Narodowej zarówno co do faktów (ustalonego w tym zaświadczeniu przebiegu służby), jak i co do kwalifikacji prawnej tych faktów (zakwalifikowania określonego okresu służby jako służby w organach bezpieczeństwa państwa). Związanie to obejmuje jedynie organ emerytalny, który przy wydawaniu decyzji musi kierować się danymi zawartymi w informacji o przebiegu służby. Ustalenia faktyczne i interpretacje prawne Instytutu Pamięci Narodowej nie mogą natomiast wiązać sądu - do

którego wyłącznej kompetencji (kognicji) należy ustalenie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w przedmiocie prawa do emerytury policyjnej i jej wysokości oraz odpowiednia kwalifikacja prawna (subsumcja) ustalonych faktów. W tej sytuacji podniesiono, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykrystalizował się określony mechanizm, który obecnie w pełni zasługuje na aprobatę. Jest on zresztą spójny ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego (zob. postanowienie z dnia 12 stycznia 2018 r., I OSK (...)), zgodnie z którym informacja o przebiegu służby nie jest władczym przejawem woli organu administracji publicznej (władczym rozstrzygnięciem). Tak rozumiany skutek informacji o przebiegu służby został także zaaprobowany w orzecznictwie sądów powszechnych (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 września 2016 r., III AUa 1618/14), co oznacza, że sąd ma obowiązek oceny całego materiału dowodowego łącznie z treścią informacji IPN. Informacja o przebiegu służby nie jest więc władczym przejawem woli organu administracji publicznej (władczym rozstrzygnięciem), lecz jest oświadczeniem wiedzy i nie rozstrzyga konkretnej sprawy administracyjnej w stosunku do konkretnej osoby fizycznej. Wskazana czynność ma charakter stricte informacyjny i stanowi jedynie urzędowe potwierdzenie określonych faktów, zamieszczonych w aktach osobowych funkcjonariusza, celem ponownego ustalenia prawa do świadczeń emerytalnych. Władczym rozstrzygnięciem wobec skarżącego jest decyzja organu emerytalnego w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczenia emerytalnego oraz rentowego i ich wysokości. Zatem dopiero decyzja organu emerytalnego podlega kontroli sądowej. Natomiast właściwym sądem dokonującym tej kontroli jest sąd powszechny, a ten, podczas rozpoznawania istoty sprawy, będzie uprawniony do weryfikacji informacji z IPN w postępowaniu dowodowym (zob. także uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 stycznia 2012 r., K 36/09, OTK-A 2012 nr 1, poz. 3).

Stąd też w ocenie SN stwierdzenie pełnienia służby na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. nie może być dokonane wyłącznie na podstawie informacji Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (kryterium formalnej przynależności do służb), lecz na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka służących reżimowi komunistycznemu (art. 13b ust. 1 w związku z art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r.). W ocenie SN służba „na rzecz państwa totalitarnego” nie jest tożsama ze służbą pełnioną w okresie istnienia tego państwa i w ramach istniejących w tym państwie organów i instytucji. Nie każde bowiem nawiązanie stosunku prawnego w ramach służby państwowej wiąże się automatycznie z zindywidualizowanym zaangażowaniem bezpośrednio ukierunkowanym na realizowanie charakterystycznych dla ustroju tego państwa jego zadań i funkcji. Charakteru służby „na rzecz” państwa o określonym profilu ustrojowym nie przejawia ani taka aktywność, która ogranicza się do zwykłych, standardowych działań podejmowanych w służbie publicznej, to jest służbie na rzecz państwa jako takiego, bez bezpośredniego zaangażowania w realizację specyficznych - z punktu widzenia podstaw ustrojowych - zadań i funkcji tego państwa, ani tym bardziej taka aktywność, która pozostaje w bezpośredniej opozycji do zadań i funkcji państwa totalitarnego (zob. wyroki: z dnia 12 grudnia 2019 r., I OSK (...), I OSK (...), z dnia 13 grudnia 2019 r., I OSK (...), i I OSK (...)).

Przy takim założeniu nie można z góry zakładać, że każda osoba pełniąca służbę działała na rzecz totalitarnego państwa, gdyż funkcje rozkładały się także na obszary bezpieczeństwa państwa, które są istotne w każdym jego modelu. R., SN stwierdził iż państwo jest uprawnione do rozliczeń z byłym reżimem, który w warunkach demokratycznych został skutecznie zdyskredytowany, zaś zasada ochrony praw nabytych nie rozciąga się na prawa ustanowione niesprawiedliwie. Potępienie należy się całemu systemowi oraz osobom, które za cenę własnego przywileju, chciały służyć formacji przemocy. Jednakże potępienie to nie może nastąpić en block, zwłaszcza w odniesieniu do osób, które na przykład pełniły wzorowo służbę po 1990 r.

Tym samym wbrew zapatrywaniu organu rentowego Sąd władny był samodzielnie oceniać wskazane okoliczności nie będąc związanym stanowiskiem IPN w zakresie takiego uznania. W toku postępowania organ rentowy nie ujawnił żadnych dowodów przestępczej działalności J. S.. Jedynym dowodem miały być informacje pozyskane z Instytutu Pamięci Narodowej, oparte wyłącznie o teczkę osobową. Sąd przejrzał te dokumenty, zgromadzone w aktach osobowych załączonych do sprawy na płycie CD i nie znalazł nic, co mogłoby świadczyć o przestępczej działalności J. S., przesądzać iż ww. nabył we wskazanym okresie uprawnienia emerytalno- rentowe w sposób niegodziwy. Dlatego, w ocenie Sądu, zarzut bycia uczestnikiem bezprawia poprzez służbę na rzecz totalitarnego państwa w przypadku J. S.

czyniony jest w sposób zbiorowy, bez badania indywidualnej winy i popełnionych czynów, a to prowadzi do naruszenia godności ww.

W okresie od dnia 15 maja 1947 roku do dnia 31 maja 1948 roku J. S. pełnił służbę w Wydziale IV Wojewódzkiego (...) w Ł. na stanowisku młodszego referenta, z dniem 1 czerwca 1948 roku powierzono mu stanowisko referenta w tym Wydziale. W okresie od dnia 1 września 1949 roku do dnia 20 sierpnia 1950 roku J. S. był słuchaczem Rocznej Szkoły Centrum (...) Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego w Ł.. Od dnia 1 września 1950 roku do dnia 31 sierpnia 1951 roku mąż wnioskodawczyni był starszym referentem w Wydziale IV Wojewódzkiego (...) w Ł.. Od dnia 1 września 1951 roku do dnia

31 grudnia 1951 roku J. S. był wykładowcą w Katedrze Specjalnej Krajowego Ośrodka Szkolenia (...) w G.. Od dnia 1 stycznia 1952 roku do dnia 31 lipca 1954 roku był kierownikiem sekcji w Wydziale Włókienniczym Miejskiego (...) w Ł., a od 1 sierpnia 1954 roku do 31 marca 1956 roku kierownikiem sekcji Wydziału Włókienniczego Wojewódzkiego (...) Wojewódzkiego (...) ds. (...) w Ł.. W okresie od dnia 1 kwietnia 1956 roku do dnia 31 grudnia 1956 roku mąż odwołującej pełnił służbę w Wydziale Włókienniczym Wojewódzkiego (...) ds. (...) w Ł. na stanowisku starszego oficera operacyjnego, natomiast od 1 stycznia 1957 roku do

31 października 1968 roku w Wydziale III Komendy Wojewódzkiej MO w Ł. na stanowiskach: starszy oficer operacyjny do 31 marca 1967 roku, a następnie na stanowisku inspektora.

Z dniem 1 listopada 1968 roku J. S. został mianowany na stanowisko zastępcy Naczelnika Wydziału (...) Komendy Wojewódzkiej MO w Ł.. W tym Wydziale był odpowiedzialny ze Sekcją Skarg i Sekcją Zezwoleń.

Z dniem 30 czerwca 1975 roku J. S. został zwolniony ze służby.

W zebranych w sprawie materiale dowodowym nie ma dowodów, wskazujących na działalność zmarłego męża wnioskodawczyni na rzecz totalitarnego państwa. Z przedstawionych akt osobowych zmarłego męża wnioskodawczyni nie wynika, aby w spornym okresie służby przypadającej w czasach PRL mąż wnioskodawczyni swoim zachowaniem naruszył podstawowe prawa i wolności innych osób, zwłaszcza osób walczących o niepodległość, suwerenność i wolną Polskę.

W ocenie Sądu, niedopuszczalne jest zastosowanie represji w stosunku do osób tylko za to, że pracowały lub służyły w okresie poprzedzającym zmianę ustroju państwa polskiego, tj. przed rokiem 1990. Nawet uznanie, że niektóre instytucje funkcjonujące przed tą zmianą działały w sposób budzący dziś poważne wątpliwości prawne i moralne, nie uprawnia prawodawcy do stwierdzenia, że wszystkie osoby tam zatrudnione są obarczone zawinionymi zachowaniami. Szczególnie, że ustawodawca nie wyjaśnił dlaczego zastosował selektywną ocenę organów czy organizacji działających na rzecz umacniania państwa totalitarnego.

Nie można zatem apriorycznie zakładać, że każdy funkcjonariusz służb bezpieczeństwa działał na rzecz państwa totalitarnego, gdyż klóci się to z ideą sprawowania sądowego wymiaru sprawiedliwości, opierającą się na indywidualnej winie i pozostającą w opozycji wobec przyjętej w omawianej ustawie koncepcji odpowiedzialności zbiorowej.

Z powyższych przyczyn Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekając jak sentencji wyroku.

Na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z. § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie, Sąd zasądził od Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W., jako strony przegrywającej, kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.